

ملاقات با هفتمین سامورایی

جدیدترین شاسی‌بلندهای لوکس با چالشی عجیب به بازار آمد صفحه ۶

بهت پزشکيان

شش ماه پس از آغاز دولت، رئیس جمهور اولین وزیر خود را مفت و مسلم از دست داد صفحه ۲

هفته صبح

روزنامه فرهنگی، اجتماعی، شهری و اقتصادی ایران
دوشنبه | ۱۳ اسفند ۱۴۰۳
۱۲ صفحه
شماره ۴۰۰۳
قیمت ۵۰۰۰ تومان

ماجرای کهن ترین جشن ایرانی

گفت و گو با دکتر مرجان فولادوند، نویسنده و پژوهشگر اساطیر صفحه ۱۱

آخرین فرصت برای اعاده حیثیت

موفقیت در مقابل النصر، شاید برای هواداران استقلال از فتح جام حذفی هم مهم تر باشد صفحه ۸

عملیات مشترک آقایان لرزاده و بیدمشکی

روزنامه خوانی در شصت سال پیش صفحه ۴

تاریک ترین سال سینما

درباره مراسم اسکار، و کیل جاه طلب و ابتکار شهرداری صفحه ۴

مایرها ضرر نمی کنند

همه آنچه باید درباره فرآیند ماینینگ و اصطلاح سختی شبکه بدانید صفحه ۷

پایان کابوس چوبه دار

متهم قبل از فرار به اربیل به دام افتاد صفحه ۹

ستون دوشنبه
مصطفی آرنای

خودباختگی فرودگاهی!

یک پنجشنبه‌ای بود که توانستم از صبح علی‌الطول تا غروب سه فرودگاه در خاورمیانه را ببینم. فرودگاه جدید دوی، فرودگاه حمد در دوحه قطر و فرودگاه امام خمینی خودمان در تهران. دستم را نخوانده‌اید. اتفاقا این مطلب در مقام مقایسه تعداد پرواز و تعداد هواپیماها در این سه فرودگاه نیست و ما از همان ابتدا بازنده نیستیم. پس بیاید تا پایان این متن را با هم برویم. این سه فرودگاه را وقتی در کنار هم می‌بینی یک چیزی متوجه می‌شوی و آن هم اینکه دوی و دوحه از جبهه موقعیت خود در میانه راه آسیا و اروپا استفاده کردند و توانسته‌اند حمل و نقل بین شرق و غرب جهان شوند. موضوعی که در آمد زبانی هم برای آن‌ها داشته است ولی از آن سو چیزی دیگر را هم متوجه می‌شوی و آن هم اینکه اگر روزی کار خودت را در دست فراموشی قرار بدهی همین فرصت سرمایه‌گذاری در ایران به وجود بیاید؛ این کشورهای حاشیه خلیج فارس چندان حرفی برای گفتن نخواهند داشت. مطلب من در واقع حسرت گذشته را نمی‌خورد و به مقایسه امروز نمی‌پردازد. این کاری است که هر کسی می‌تواند انجام بدهد و هزاران نفر نیز انجام دادند. مطلب قرار است نشان دهد که آن کار کردی که دوحه و دوی دارند؛ تهران به سادگی می‌تواند داشته باشد.

ساختن یک فرودگاه بزرگ که بتواند این جمعیت را هندل کند یا ساختن تجهیزات فرودگاهی برای اینکه بتواند این پروازها را به صورت منظم کنار هم قرار دهد؛ چیزی نیست که از ما دور باشد. در واقع بخش فنی و تکنوکراسی در ایران می‌تواند کارهایی که در دوی و دوحه انجام شده را انجام دهند. مساله یک نکته دیگر است: یک اراده سیاسی. یک تصمیم برای اینکه کشور در عرصه سیاست خارجی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی به شکل دیگری سیاست خود را تنظیم کند.

روزی که این تصمیم گرفته شود؛ که به نظر می‌رسد دیر و زود دارد ولی سوخت و سوز ندارد؛ به فاصله اندکی می‌توانیم شاهد آن باشیم که فرودگاه امام خمینی به یک مرکز مهم ترانزیت هوایی در خاورمیانه تبدیل شود. شاید در روزهای نخست نتواند جای فرودگاه دوی و دوحه را بگیرد ولی به سادگی خواهد توانست به شکل یک رقیب جدی برای این دو فرودگاه و نیز شاید فرودگاه استانبول درآید.

حالا که چه؟ این مطلب را نوشتم چون برخی هستند که مدعی‌اند ما در ایران ۱۰۰ سال، ۱۵۰ سال یا ۲۰۰ سال از ما کشورهایی مثل امارات متحده، قطر یا ترکیه عقب افتاده‌ایم و برای شاهد مثال به همین فرودگاه‌ها که چشم‌گیرترین منظره نخست از هر کشوری است؛ اشاره می‌کنند. با این حال من فکر می‌کنم اولاً حجم عقب‌افتادگی ما از این کشورها به این اندازه نیست و این سال‌ها به شدت افتراق آمیز شده است و از سوی دیگر من تصور می‌کنم مساله عقب‌افتادگی از توسعه‌های این چنینی، در واقع نتیجه یک انتخاب بوده است. در صورتی که آن انتخاب به هر دلیلی تغییر کند و سیستم راه دیگری را انتخاب کند به زودی این عقب‌افتادگی‌ها جبران خواهد شد.

یک نکته جالب توجه دیگر البته در مقایسه بین این دو فرودگاه با فرودگاه تهران هم وجود دارد. در دوی و دوحه تقریباً هر کسی که در کار اداره فرودگاه است مهاجر است ولی چنین موضوعی در مورد فرودگاه تهران وجود ندارد. فرودگاه تهران، هر چقدر کوچک و با پروازهای کم‌تر نسبت به آن دو فرودگاه خارجی در حال اداره توسط افرادی از همین کشور است که اغلب هم در این مملکت درس خوانده‌اند. برای همین فکر می‌کنم لازم است کمی حس حسرت خود را در این فرودگاه‌ها کنترل کنیم و به این فکر کنیم که فاصله ما نیز با این مظاهر شکلی توسعه زیاد نیست به شرط اینکه سیستم از طرفی مثل رای ما در انتخابات قانع شود که باید دست فرمان خود را تغییر دهد.

سیزده راز بزرگ بازار سکه

قبل پیوستن به موج عظیم خرید سکه طلا، اطلاعاتتان را در حد حرفه‌ای‌ها بالا ببرید صفحه ۶

سه آوازه خوان...

در حاشیه حضور هم‌زمان همایون شجریان علیرضا قربانی و سالار عقیلی در جشن حافظ

البته آن زمان انگار ده سال جوان‌تر از امروز به نظر می‌رسید. او در بهمن ۱۴۰۲ همسرش را از دست داد و تا مدت‌ها در عرصه‌های عمومی دیده نشد. در برنامه تالار وزارت کشور از همایون شجریان هم برای دریافت تندیس ترانه تلفیقی «بی بدن» دعوت شد. او این جایزه را از دست گلاب آدینه گرفت. سال گذشته، این تندیس در رقابت با چاوشی به قربانی رسیده بود و شجریان آن را به دو رقیب خود واگذار کرده بود. سالار عقیلی را هم نباید فراموش کرد که با کتوشلوار سفید و مانند همیشه شال گردنی زیر کت، روی صحنه حاضر شد. او این بار به‌عنوان مهمان برنامه حضور داشت و در ابتدای مراسم چند بیتي خواند. سه‌گانه قربانی، همایون و عقیلی در تاریخ موسیقی ایران اهمیت بسیاری دارد. گویی هر یک نماینده مسیری، مخاطبی و نگرشی متفاوت هستند که در جایی از یکدیگر جدا شده‌اند. جایی که هویت آنها را تعریف می‌کند.

این سه نفر و تبلیغات در چندسال گذشته، حضور سالار عقیلی در تبلیغات تلویزیونی و اینستاگرامی بیش از هر جای دیگری به چشم آمده است. اما دو خواننده دیگر کمتر به تبلیغات علاقه نشان داده‌اند. البته همایون شجریان اخیراً یک باشگاه ورزشی را در صحنه خود تبلیغ کرد که برایش تازگی داشت. به‌طور کلی، همایون شجریان تمایل بیشتری به حضور در فضاهای عمومی غیر تبلیغاتی دارد تا قربانی. برای نمونه، او با نحوه قصه‌گویی و البته پیشینه و حواشی زندگی‌اش در مصاحبه با عادل فردوسی‌پور توانست توجهات بسیاری را به خود جلب کند. اما علیرضا قربانی در گفت‌وگوی تلویزیونی با سروش صحت نتوانست از چارچوب همیشگی آرام و کمی خنثای خود خارج شود و تنها یک خواننده باقی ماند. ادامه در صفحه ۲

چند بار در سال پیش می‌آید که همایون شجریان و علیرضا قربانی در یک مراسم کنار هم بنشینند و به آواز یکدیگر گوش دهند؟ تازه سالار عقیلی هم در همان مراسم و چند صدلی آن طرف‌تر، در ردیف اول نشسته باشد. این اتفاق در شب شنبه، در تالار وزارت کشور رخ داد. در مراسم جشن حافظ، که برای تقدیر از دستاوردهای هنرمندان تئاتر و موسیقی برگزار شده بود. جایگزینی این سه چهره موسیقی سنتی، معنایی فراتر از یک رویداد ساده داشت؛ زیرا هر یک از نظر سبک هنری، سلیقه مخاطبان و حتی مواضع اجتماعی و سیاسی، تفاوت‌ها و اشتراک‌هایی با هم دارند که حضورشان را معنادار می‌کند. سه آواز خوان فاخر از یک نسل، دیگر نمی‌شود به آنها جوان گفت. هر سه در آغاز طلوعه میانسانی هستند. هر چند ملاً سالار همچنان شیک و مجلسی لباس می‌پوشد و همایون با موتورسیکلت و دستکش‌های بوس و ماجراهای عاشقانه‌اش نشان داده نمی‌خواهد به این زودی دنیای جوانی را ترک کند. سالار ۴۷ ساله است و همایون ۴۹ ساله و علیرضا قربانی ۵۲ ساله. دیروز علیرضا قربانی برای دریافت جایزه ترانه «هم‌فقس» از دست رضا عطاران روی صحنه آمد. رقیب جدی دیگر او برای بهترین ترانه تیتراژ، محسن چاوشی بود که مدت‌هاست در هیچ مراسم عمومی حضور پیدا نمی‌کند. شاید به همین دلیل بود که قربانی هنگام حضور روی صحنه گفت از دریافت جایزه شگفت‌زده شده است. اما جالب اینجاست که سال گذشته نیز هنگام دریافت جایزه، همین عبارت را به کار برده و گفته بود: «کمی شگفت‌زده شدم.» قربانی در سال ۱۴۰۰ هم این جایزه را به خانه برده بود،

این سه نفر و سیاست نانووشته پیداست که اولین تفاوت این سه نفر به دگرگیری‌های سیاسی آنها برمی‌گردد. سالار عقیلی همواره گرایشی به اجرای آثار ملی‌گرایانه داشته و برخی از آثارش به‌نوعی مورد حمایت نهادهای رسمی قرار گرفته است. انتخاب‌های او برای ترانه‌هایش سبب شده که گروهی او را نزدیک به جریان‌های رسمی بدانند، هر چند خودش بارها تأکید کرده که دغدغه‌اش تنها موسیقی است، نه سیاست اما این تنها تفاوت آن‌ها نیست. او در مجموع چهره‌ای معتد

این سه نفر و تبلیغات در چندسال گذشته، حضور سالار عقیلی در تبلیغات تلویزیونی و اینستاگرامی بیش از هر جای دیگری به چشم آمده است. اما دو خواننده دیگر کمتر به تبلیغات علاقه نشان داده‌اند. البته همایون شجریان اخیراً یک باشگاه ورزشی را در صحنه خود تبلیغ کرد که برایش تازگی داشت. به‌طور کلی، همایون شجریان تمایل بیشتری به حضور در فضاهای عمومی غیر تبلیغاتی دارد تا قربانی. برای نمونه، او با نحوه قصه‌گویی و البته پیشینه و حواشی زندگی‌اش در مصاحبه با عادل فردوسی‌پور توانست توجهات بسیاری را به خود جلب کند. اما علیرضا قربانی در گفت‌وگوی تلویزیونی با سروش صحت نتوانست از چارچوب همیشگی آرام و کمی خنثای خود خارج شود و تنها یک خواننده باقی ماند. ادامه در صفحه ۲

آگهی حق تقدم افزایش سرمایه
شرکت هفت صبح ماندگار (سهامی خاص)
به شماره ثبت ۴۸۲۲۵۰ و شناسه ملی ۱۴۰۰۵۳۸۴۴۵۱

بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران شرکت می‌رساند که با عنایت به مصوبه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۲ و تفویض اختیار عملی نمودن افزایش سرمایه به هیئت مدیره نظر به اینکه مقرر است سرمایه شرکت از مبلغ ۴/۰۰۰/۰۰۰ ریال به ۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال منقسم به ۳۵۰۰۰ سهم با نام عادی ۴/۰۰۰/۰۰۰ ریالی از طریق واریز نقدی با مطالبات سهامداران و صدور سهام جدید افزایش یابد. لذا از کلیه سهامداران محترم شرکت درخواست می‌گردد از تاریخ نشر این آگهی به مدت ۶۰ روز طبق ماده ۱۶۶ لایحه اصلاحی قانون تجارت در صورت تمایل از حق تقدم خود نسبت به افزایش سهام خود استفاده نمایند و مبلغ اسمی خرید سهام را به حساب بانکی شماره ۱-۱۲۳۶۴۰۰-۸۱۰۰-۲۱۹ نزد بانک پاسارگاد شعبه مطهری کد ۲۱۹ به نام شرکت هفت صبح ماندگار (سهامی خاص) واریز و فیش مربوطه را به دفتر شرکت واقع در شهرستان تهران - تهران - خیابان سهروردی جنوبی، خیابان اقلیمی، کوچه سازاد، پلاک ۳ کد پستی ۱۵۶۶۷۶۵۲۵۱ ارائه و رسید دریافت نمایند.

بدیهی است در صورت عدم استفاده از حق تقدم در مهلت مقرر، هیئت مدیره می‌تواند به استناد مصوبه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۲ حق تقدم باقی‌مانده و استفاده نشده هر یک از سهامداران را به سایر متقاضیان اعم از سهامداران و یا اشخاص دیگر واگذار نماید و نسبت به ثبت افزایش سرمایه جدید تا میزان افزایش یافته (حق تقدم‌های استفاده شده) اقدام نموده و ماده مربوطه در اساسنامه را اصلاح نماید.

هیئت مدیره شرکت هفت صبح ماندگار

عکس یک

تصاویری از بارش برف در اهر آذربایجان شرقی و یاوه کرمانشاه. عکس از مهدی ایمانی و آران رضعانی، فارس

دیپلماسی یا قابوسنامه؟

پیام‌های عجیبی که در ایران از تنش بین ترامپ و زلنسکی استخراج می‌شود!

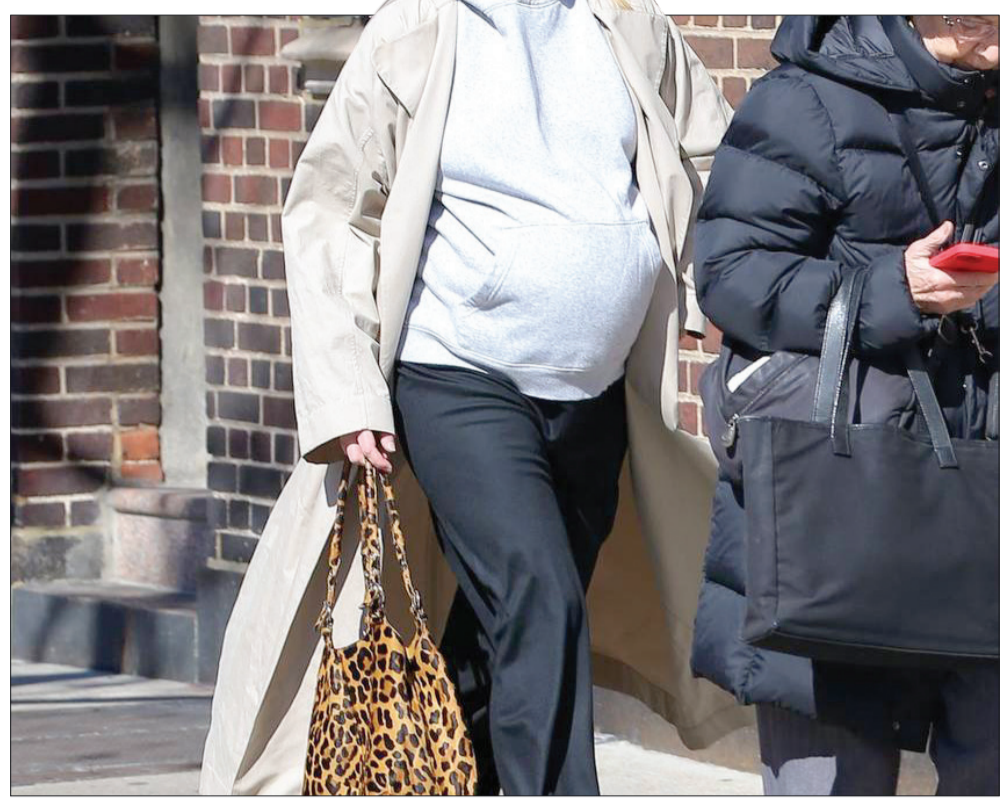
کمال بردبار | استخراج پیام از دعوی ترامپ و زلنسکی در کاخ سفید در کشور مابعد شکست انگیزی پیدا کرده است. مدام سخنان و ایده‌های متفاوتی مطرح می‌شود در مورد پیام‌هایی که از این اتفاق می‌شود درک کرد و به شکل عجیبی اکثر این ایده‌ها ربطی به سیاست و دیپلماسی ندارند و بیشتر از تمثیل‌های اخلاقی و حکمی سود می‌برند. مطمئناً این ماجرا مثل هر اتفاق مهم سیاسی، دارای یک فرامتن قدرتمند است اما کدام فرامتن؟

من به خاطر سوابق تاریخی طرفدار زلنسکی نبودم و نیستم. ناخودآگاه من، در مقابل این مرد جبهه می‌گرفتم اما اتفاقی که در کاخ سفید افتاد نمی‌تواند در مفهوم «پس مذاکره با آمریکا فایده‌ای ندارد» قرار بگیرد. البته می‌دانم می‌شود نکاتی را از کل ماجرا به دست آورد و طبق آن، ایده «مذاکره با آمریکا فایده‌ای ندارد» در پرورش داد. شخصاً هم ایده خاصی در مورد لزوم یا عدم لزوم مذاکره ندارم اما در نهایت ماجرای او کراین و آمریکا در مقوله مذاکره، آن گونه که در ایران به آن پرداخته می‌شود، نمی‌گنجد. اصلاً موقعیت او کراین به عنوان متحد آمریکا و اروپا در مقابل روسیه، چنین مقایسه‌ای را دشوار می‌کند. اینجا با یک مناقشه درون گروهی روبه‌رو هستیم که اصلاً ذاتش با مفهوم مذاکره نیروهای متخاصم متفاوت است. یعنی می‌توانید از این که زلنسکی به عنوان رهبر کشور متخاصم با متحد بزرگ ایران، در ملاقات‌هایش در واشنگتن دچار دردسر و تحقیر شده لذت ببرید اما هیچ ربطی به این که «هر مذاکره‌کننده‌ای با ترامپ به چنین عقوبتی دچار می‌شود» ندارد. استنتاج از این ملاقات در بهترین حالت می‌تواند این باشد که تکیه کردن به ترامپ به عنوان یک متحد استراتژیک، اشتباه است. بله. این استدلال درستی است اما این که هر مذاکره‌کننده‌ای الزاماً این گونه تحقیر خواهد شد کمی کره از آب گرفتن است. مگر رهبر کره شمالی در دیدارهای تغزلی (اش) با ترامپ تحقیر شد؟

اگر نویسندگان زبردستان در حال اخذ پیامی از این اتفاقات این ملاقات، در رد مفهوم مذاکره هستند خوب اشتباه می‌کنند. اتفاقاً پیام‌های متناقضی از این ملاقات متباد می‌شود که شاید باب طبع نویسندگان زبردست شما دوستان نباشد. مثلاً یک نمونه آن را روزنامه جمهوری اسلامی منتشر کرده و از مقاومت زلنسکی در کاخ سفید و رودرو با ترامپ ستایش کرده است. پیام‌های دیگر مثلاً تحسین اقتدار و صراحت ترامپ بوده است. پیام‌هایی که طبیعتاً مادوستش نداریم.

این استدلال که این دیدار، نمایشی از عقوبت هر گونه مذاکره‌ای است ناکافی و اشتباه است. اصلاً بطلی ندارد. اصلاً مهم‌ترین متحد ما یعنی پوتین برای منافع خود وارد مذاکره با آمریکا شده است. پس آن پیام حکمت‌آمیز را رها کنیم. (البته که مذاکره آدابی دارد و نیاز به قدرت لازم برای چانه زنی در میز مذاکره که خب داستانش فرق می‌کند).

در عوض این پیام که به عنوان متحد و پشتیبان پیام این ملاقات بوده است، همان طور که گفتیم کلی پیام ایده دیگر هم می‌شود از آن استنباط کرد. و طبیعتاً این که طرفداران مذاکره هیچگاه به این قائل نبودند که ترامپ را به عنوان متحد و پشتیبان در نظر بگیرند. برای همین این اتفاق و تحقیر زلنسکی اصولاً ربطی به طرفداران مذاکره که عموماً از بدنه حاکمیت هم هستند نداشته است. بیشتر می‌تواند درس عبرتی برای متحدان آمریکا در منطقه باشد که خب کلاً داستان دیگری است.

عکس روز
جنیفر لارنس پیش تر به علت پوشیدن پالتوی پلنگی دستمایه شوخی و طنز کاربران شبکه‌های اجتماعی آمریکا شده بود. حالا دوباره او که ماه‌های آخر بارداری خود را سپری می‌کند برای قدم زدن به خیابان آمد و این بار به جای پالتو، کیفی پلنگی در دست داشت، چیزی که سبب شد تا کاربران به شوخی‌های خود ادامه دهند و بگویند حالا دیگر یقین حاصل کردند که مادر خوبی برای فرزندان خواهد شد، چرا که البته متعلقات پلنگی سلیقه مرسوم و معمول مادران است.

رقص ازدهای چینی در سایه خلاقانین

تیمو و شیئین چگونه از رخنه‌های گمر کی غرب عبور می‌کنند

محصولات را از چین به مصرف‌کنندگان ارسال کنند، بدون اینکه هزینه‌های انبارداری و دیگر هزینه‌های اجرایی را متحمل شوند. این امر به آنها اجازه می‌دهد که قیمت محصولات را به‌طور قابل توجهی پایین‌تر از رقبای خود در غرب عرضه کنند. علاوه بر این، با استفاده از پارت‌های دولتی چین و صرفه‌جویی در هزینه‌های حمل‌ونقل، این پلتفرم‌ها قادرند به قیمت‌های غیرقابل رقابتی دست یابند. در حالی که آمازون و دیگر خرده‌فروشان غربی باید برای انبارداری و ذخیره‌سازی کالاها هزینه‌های زیادی را پرداخت کنند، پلتفرم‌های چینی به دلیل مدل کسب‌وکار متفاوت خود، این هزینه‌ها را حذف می‌کنند و به‌شکلی چشمگیر در رقابت برتری دارند.

واشنگتن و پرو کسلس به دنبال محدود کردن رخنه‌ها
در پاسخ به این نگرانی‌ها، واشنگتن و بروکسل در حال تلاش برای محدود کردن این نوع واردات هستند. در ایالات متحده، تصمیم رئیس‌جمهور فعلی این کشور، دونالد ترامپ، برای لغو معافیت‌های دی‌مینیمس در سال ۲۰۱۷ به دلیل بروز مشکلاتی در بنادر و فرودگاه‌ها به‌طور موقت لغو شد. طبق گزارش‌ها، بیش از یک میلیون بسته

هر روز، میلیون‌ها محصول ارزان قیمت از چین به سراسر دنیا، از جمله ایالات متحده و اتحادیه اروپا، ارسال می‌شود. این محصولات به‌طور عمده از طریق پلتفرم‌های آنلاین مانند تیمو و شیئین خریداری می‌شوند. پلتفرم‌هایی که با بهره‌برداری از قانون «دی‌مینیمس» توانسته‌اند محصولات خود را بدون پرداخت عوارض و با حداقل بررسی‌های گمرکی وارد کنند. بر اساس این قانون، محصولات با ارزش کمتر از ۸۰۰ دلار در ایالات متحده یا ۱۵۰ یورو در اتحادیه اروپا می‌توانند به‌صورت آزاد وارد شوند. این خلاقانین، به پلتفرم‌ها اجازه می‌دهد که هزینه‌های گمرکی و تشریفات واردات را کاهش داده و محصولات خود را با قیمت‌های بسیار پایین‌تری نسبت به رقبای عرضه کنند.

رشد سریع تیمو و شیئین و نگرانی‌های قانونی
تیمو که تنها در سه سال اخیر به یکی از رقبای

جدی آمازون و دیگر پلتفرم‌های غربی تبدیل شده، در ۹ ماه اول سال ۲۰۲۴ در آمدی معادل ۴۰.۳ میلیارد دلار (۲۸.۵ میلیارد یورو) کسب کرد که نسبت به سال گذشته، رشدی حدود ۸۰ درصدی را نشان می‌دهد. شیئین که به‌ویژه در زمینه مد فعالیت می‌کند، در سال ۲۰۲۳ فروش ۲۸ میلیارد دلاری را ثبت کرد و نسبت به سال قبل، ۱۹ درصد افزایش داشته است. با این حال، نگرانی‌هایی درباره ایمنی محصولات این پلتفرم‌ها مطرح است. آزمایشات انجمن صنایع اسباب‌بازی اروپا نشان داد که ۱۹ اسباب‌بازی خریداری شده از تیمو هیچ کدام با استانداردهای ایمنی اتحادیه اروپا تطابق نداشتند و بیشتر آن‌ها خطرناکی برای کودکان دارند.

مزیت ناعادانه و اعتراض خرده‌فروشان غربی
یکی از مزیت‌های کلیدی پلتفرم‌های چینی مانند تیمو و شیئین این است که قادرند به‌طور مستقیم

بینه دنیا

نبرد بر سر آمریکای لاتین: آمریکا در برابر حزب کمونیست

چین اکنون بزرگ‌ترین شریک تجاری آمریکای جنوبی و دومین شریک تجاری بزرگ آمریکای لاتین پس از آمریکا محسوب می‌شود. صادرات آمریکای لاتین به چین به‌طور عمده مواد خام مانند سویا، مس و نفت هستند اما این منطقه اقدام ارزشمندتری را از چین وارد می‌کند. این بده‌بستان تجاری به دلیل تضعیف صنایع بومی، دامن زدن به ناتاری تجاری و افزایش حجم بدهی به چین مورد انتقاد قرار گرفته است. چین در سال ۲۰۲۴ با چندین کشور از جمله شیلی، کاستاریکا، اکوادور، نیکاراگوئه و پرو در زمینه تجارت آزاد قرارداد بست و ۲۲ کشور از ۲۶ کشور آمریکای لاتین و حوزه دریای کارائیب به ابتکار کمربند و جاده پیوستند. کلمبیا نیز اعلام کرده که قصد دارد به این ابتکار ملحق شود.

چندین کشور آمریکای لاتین از سال ۲۰۱۳ تاکنون دیگر تایوان را از نظر دیپلماتیک به رسمیت نمی‌شناسند و فقط چین را قبول دارند. پاناما در سال ۲۰۱۷ چنین تصمیمی گرفت و السالوادور و جمهوری دومینیک در سال ۲۰۱۸ و هندوراس در سال ۲۰۲۳ دست به کار شده و با سیاست «چین واحد» همراه شدند. آمریکا در زمان دولت بایدن چین را به چشم یک رقیب راهبردی منطقه‌ای می‌دید. با این حال، دولت ترامپ به خطرات جولان دادن پکن در قاره آمریکا بیش از اسلاف خود تأکید دارد. او فعالیت‌های چین در آمریکای لاتین را تهدیدی مستقیم برای امنیت و منافع اقتصادی آمریکا می‌داند و به‌ویژه به نفوذ فزاینده این کشور در زیرساخت‌های حیاتی مانند کانال پاناما توجه دارد که ۴۰ درصد از کالاهای آمریکایی از طریق آن جابه‌جا می‌شوند. او حتی تهدید کرده که اگر پاناما نفوذ چین را به حداقل نرساند، کنترل کانال را از نو به دست می‌گیرد. از این گذشته، ترامپ رویه‌های تجاری چین را با اعمال تعرفه برای فولاد و آلومینیوم

چین در بازی دیپلماتی و نفوذ در آمریکای لاتین دستاوردهایی داشته اما آمریکا نیز همین‌گونه عمل کرده و هنوز زود است که برنده این بازی را اعلام کنیم. پکن در قالب «همکاری جنوب-جنوب» حزب کمونیست چین ادعا می‌کند که شریک «قابل اطمینانی» برای آمریکای لاتین است و از این ایده که منطقه «حیط خلوت» یک کشور خاص باشد فاصله گرفته است. برای نمونه، وانگ یی، وزیر امور خارجه چین، در دیدار با وزیر امور خارجه بولیوی بر تمایل خود به تقویت روابط چین و بولیوی تأکید کرد. بولیوی ضمن روابط اقتصادی قابل توجه خود با چین، بالغ بر ۱.۷ میلیارد دلار بدهی بالا آورده که از خطرات همراهی بیش از اندازه با پکن حکایت دارد. ایالات متحده در آمریکای مرکزی و آمریکای جنوبی با رقابت فزاینده چین مواجه شده است، به‌ویژه آنکه سرمایه‌گذاری‌های چین در بخش انرژی و زیرساخت، توان آمریکا را به چالش می‌کشند. چین تهدیدات تجاری آمریکا از جمله وضع تعرفه‌های احتمالی علیه برزیل، مکزیک و دیگر کشورها استفاده کرده و از این تنش‌ها برای ایجاد شرکات و ارائه منابع جایگزین برای حمایت اقتصادی از کشورهای آمریکای لاتین بهره برده است.

شی چین پیکن از زمان به قدرت رسیدن در سال ۲۰۱۳ دست کم ۵ مرتبه به آمریکا لاتین سفر کرده و قراردادهای دوجانبه و شرکتهای راهبردی جامعی را با کشورهایمانند آرژانتین، برزیل، شیلی، اکوادور، مکزیک، پرو و ونزوئلا به امضا رسانده است. نفوذ چین در منطقه از اوایل دهه ۲۰۰۰ به‌سرعت افزایش یافته که به سرمایه‌گذاری قابل توجه این کشور در بخش انرژی، زیرساخت و فضا، به‌ویژه از طریق ابتکار کمربند و جاده که به طرح «یک کمربند، یک جاده» نیز معروف است، نسبت داده می‌شود. تجارت چین و آمریکای لاتین در سال ۲۰۲۱ به رکورد ۴۵۰ میلیارد دلار رسید.

مورد هدف قرار داده و چین را به سوءاستفاده از توافق ایالات متحده-مکزیک-کانادا برای دور زدن تعرفه‌های آمریکا از طریق مکزیک متهم کرده است. از این رو، سرمایه‌گذاری‌های چین در منطقه به‌عنوان بخشی از یک چالش بزرگ برای تضعیف سلطه آمریکا دیده می‌شوند که اهمیت تقویت سیاست‌های «اول آمریکا» ترامپ را دوچندان می‌کند.

چین گام‌های بزرگی در آمریکای لاتین برمی‌دارد، اما آمریکا نیز چند پیروزی مهم در منطقه به دست آورده است. برای نمونه، برزیل، از مهم‌ترین شرکای منطقه‌ای چین و عضو بریکس، از ابتکار کمربند و جاده خارج شده است. موافقتنامه تجارت آزاد پیشنهادی اروگوئه به چین به دلیل مخالفت اعضای مرکوسور (بازار مشترک کشورهای آمریکای جنوبی)، به‌ویژه برزیل و آرژانتین، معلق مانده است. لاکایا پو، رئیس‌جمهور اروگوئه، در نشست مرکوسور در ماه دسامبر خواستار شفافیت شد و گفت که کشورهای بلوک باید درباره مواضع خود در قبال چین با همدیگر بی‌پرده گفت‌وگو کنند.

چهره روز

اجلاس رهبران اروپا و ناتو در لندن؛ دیدار زلنسکی با چارلز سوم

بریتانیا روز یکشنبه میزبان یکی از بزرگ‌ترین نشست‌های جهانی پیرامون اوکراین است. در این نشست ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین، اولاف شولتس، صدراعظم آلمان، امانوئل مکران، رئیس‌جمهور فرانسه، جورج مولونی، دونالد تراسک، نخست‌وزیر بریتانیا و هاگان فیدان، وزیر خارجه ترکیه، اوروزلا فون در لاین، رئیس‌کمیسسیون اروپا، آنتونیو گوستا، رئیس شورای اروپا، مارک روت، دبیر کل ناتو شرکت خواهند داشت. تمرکز اصلی این نشست بر هماهنگی بیشتر میان متحدان اروپایی برای کمک به کی‌یو و همچنین بررسی امکان مذاکرات صلح خواهد بود.

استقبال پر شور از زلنسکی در لندن
کی‌یر استارمر، نخست‌وزیر بریتانیا در آستانه این نشست

حادثه روز

طوفان در جزیره فرانسوی «رئونیون» قربانی گرفت

استاندارداری رئونیون در بیانیه‌ای که به‌تازگی در شبکه اجتماعی ایکس منتشر شد، اعلام کرد که تعداد قربانیان طوفان «گروس» در این جزیره به ۴ نفر افزایش یافته است. این طوفان که به سرعت به یک بحران انسانی تبدیل شده، علاوه بر تلفات جانی، خسارات گسترده‌ای به زیرساخت‌ها وارد کرده است. طبق اطلاعات منتشر شده، در حال حاضر ۱۶۰ هزار خانه در این جزیره از برق محروم هستند، ۳۱۰ هزار خانه از دسترسی به آب و ۱۳۹ هزار خانه نیز از خدمات اینترنتی بی‌بهره‌اند. به علاوه، ۹۵۳ نفر به‌طور موقت در مراکز اسکان اضطراری پناه گرفته‌اند. در پی این وضعیت بحرانی، استانداری از مردم جزیره خواسته تا از سفرهای غیر ضروری خودداری کرده و به هشدارها و دستورات ایمنی توجه کنند. طوفان «گروس» که به‌طور غیرمنتظره‌ای شدت گرفت، بسیاری از ساکنان جزیره را در شرایط دشواری قرار داده است و امدادگران همچنان در تلاش برای برطرف کردن آثار تخریب و امدادسانی به آسیب‌دیدگان هستند. انتظار می‌رود شرایط جوی به‌زودی بهبود یابد، اما کارشناسان هشدار داده‌اند که تا چند روز آینده خطر ریزش باران‌های شدید و طوفان‌های جدید همچنان وجود دارد. (آنا‌تولی)

نشست لندن از زلنسکی خواست که روابط خود را با دونالد ترامپ بازسازی و ترمیم کند. کایا کالاس، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا اما بر خلاف روت گفته است که «جهان آزاد به یک رهبر جدید نیاز دارد و اروپا باید خود چالش رهبری را بر عهده بگیرد.»

حرف‌های دلگرم‌کننده برای اوکراین کافی نیست

کریستوف پوسل، خبرنگار کانال تلویزیون آلمان در گزارشی از لندن می‌گوید او کراینی‌ها با سخنان گرم و دلگرم‌کننده به‌تنهایی نمی‌توانند کار زیادی انجام دهند. به گفته پوسل بحث بر سر تمهیدات ملموسی است که نشان می‌دهد اروپایی‌ها چگونه می‌توانند از این کشور جنگ‌زده حمایت کنند؛ این حمایت شامل کمک‌های مالی، ارسال تسلیحات و در نهایت، مسئله حیاتی چونگی تضمین امنیت خود اروپا است.

اختلاف اروپا و آمریکا فراتر از اوکراین است

توماس تسیمر، مورخ دانشگاه جورج تاون در واشنگتن ضمن اشاره به تنش میان ترامپ و زلنسکی می‌گوید «نمایش مضحکی که در کاخ سفید اتفاق افتاده لحظه‌ای بی‌سابقه در تاریخ آمریکا بود» اما این اتفاق علت تغییر مواضع ایالات متحده نیست، بلکه خود نشانه‌ای از این واقعیت است که ترامپ و دولت او کاملاً مسیر خود را تغییر داده‌اند. به گفته مورخ دانشگاه جورج تاون تحولاتی که پیش آمده فقط عقب‌نشینی از حمایت اوکراین نیست، بلکه یک تغییر بنیادی‌تر است؛ عقب‌نشینی از نظم لیبرالی جهانی، نظمی که ترامپست‌ها آن را چیزی جز یک دروغ نمی‌بینند. توماس تسیمر در ادامه صحبت‌های خود می‌گوید ایالات متحده تصمیم خود را گرفته است که وارد یک تقابل مستقیم با اوکراین و دموکراسی‌های اروپایی شود. (دوچه‌وله)

استخدام مشاور ارشد سازمان سیا توسط بلیک لایولی برای نبرد حقوقی با جاستین بالدونی

بلیک لایولی برای نبرد حقوقی با جاستین بالدونی به سراغ نیک شاپیرو، معاون سابق رئیس‌سازمان سیا و مشاور ارشد جان برنان، رئیس پیشین این سازمان اطلاعاتی رفته و او را به عنوان مدیر روابط عمومی در مدیریت بحران استخدام کرده است. لایولی و بالدونی در زمان فیلمبرداری «با ما تمام می‌شود» (It Ends With Us) با یکدیگر در مورد کات‌نهایی اختلاف نظر پیدا کردند و از ماه دسامبر گذشته درگیر شکایت‌های پیچیده‌ای علیه یکدیگر شدند. لایولی در ماه دسامبر نامه‌ای به «اداره حقوق مدنی کالیفرنیا» ارسال و بالدونی را متهم به آزار جنسی در زمان فیلمبرداری کرد. در این نامه ادعا شده بود که بالدونی کمیته‌ای در شبکه‌های اجتماعی برای بدنام‌سازی لایولی راه‌اندازی کرده است. بالدونی از سوی دیگر نیویورک تایمز را به افترا زنی

متهم و شکایتی ۲۵۰ میلیون دلاری تنظیم کرده است. او ادعا می‌کند که در واقع قربانی بدرفتاری و اعمال فشارهای لایولی و همسرش، رایان رینولدز بوده و حتی اجازه نظارت بر تدوین فیلم را نداشته است. لایولی سپس نامه خود را به شکایت تبدیل کرد و بالدونی نیز شکایت ۴۰۰ میلیون دلاری دیگری علیه همکار سابقش به ثبت رساند. یک قاضی فدرال جمعه گذشته برخی از درخواست‌های لایولی از جمله ارائه سوابق تماس‌ها و پیام‌های میان بالدونی، روابط عمومی و سایر کارکنان شرکت فیلمسازی او را رد کرد. قاضی درخواست‌های لایولی را «بیش از حد مداخله‌جویانه و نامتناسب با نیازهای پرونده» توصیف کرد. لایولی با این حال مجوز احضار به‌برای دریافت سوابق گوشی موبایل بالدونی را دریافت کرده است. (۳۰نما)

بیزنس

باخت در حوالی هفتاد سالگی

آنچه باید درباره وزیر استیضاح شده اقتصاد بدانیم

عبدالنصر همتی در آستانه هفتاد سالگی، با سومین شکست خود ظرف سه سال رویه‌رو شده است. او دیروز در آخرین شکست خود با رای ۱۸۲ نفر از نمایندگان مجلس، کمتر از ۶ ماه پس از آغاز وزارت امور اقتصاد و دارایی، از این سمت برکنار شد. دو شکست دیگری که در اینجابه آن اشاره داریم باخت در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ و در صلاحیت در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۳ بود. اما بیابید ببینیم که در مورد همتی چه می‌دانیم؟

دکتر عبدالکریم قریب در حال آموزش و امتحان برای اخذ گواهینامه رانندگی با اتومبیل پایداری روسی - سال ۱۳۲۵

۱. همتی متولد ۲۰ فروردین ۱۳۲۶ در کیودر آهنگ در استان همدان بود. قبل از انقلاب توانست وارد دوره کارشناسی علوم اقتصادی دانشگاه تهران شود و این دوره در سال ۱۳۵۸ به پایان رسیده است. ۲. همتی ۲۲ ساله در سال ۱۳۵۹ در حالی که مسئول کمیته اقتصادی جهاد دانشگاهی بود وارد سازمان صداوسیما شد و در معاونت سیاسی این سازمان مشغول به کار شد. او به مدت ۵ سال مدیر کل خبر، از سال ۱۳۶۴ تا ۱۳۶۷ رئیس واحد مرکزی خبر و بعد از آن به مدت یک سال تا سال ۱۳۶۸ مدیر بخش اخبار صداوسیما بوده است. این که چه چیز باعث شده که او چنین پیشرفتی داشته باشد معمای است. از سوی او هم‌پهروی نخستین رئیس جمهور پس از انقلاب بوده ولی از سوی دیگر او حتی بعد از مغفوش شدن بنی صدر نیز به زندگی حرفه‌ای و سیاسی خود ادامه داده است. برخی دیگر می‌گویند که سبیده شیبتری، همسر همتی، نسبتی فامیلی با برادر کوچک‌تر علی اکبر هاشمی رفسنجانی دارد اما همتی در این زمینه گفته: «هیچ نسبتی با ایشان ندارم؛ هنوز هم خیلی فاکتور می‌کنند نسبت فامیلی دارم، البته ارادت ویژه‌ای به مرحوم آیت‌الله هاشمی دارم، ولی هیچ نسبتی با خانواده ایشان ندارم.» به هر حال هر چه که هست؛ همتی این دوره را در صداوسیما می‌گذراند و از مسئولان ستاد تبلیغات جنگ هم به حساب می‌آید. او از سال ۱۳۶۸ و در دوره آخر ریاست محمد هاشمی بر سازمان صداوسیما و نیز بخش آغازین دوره لاریجانی به معاونت سیاسی سازمان صداوسیما هم می‌رسد. ضمناً در این میانه تحصیل در رشته کارشناسی ارشد اقتصاد دانشگاه تهران را نیز از سال ۱۳۶۶ آغاز می‌کند.

۳. دهه ۷۰ دهه موفقیت‌های همتی بود. در استان‌های بعدی را می‌دانید. همتی از ۹۷ تا ۱۴۰۰ رئیس بانک مرکزی است ولی در آخرین روزهای دولت از این سمت برکنار می‌شود تا در انتخابات شرکت کند. انتخاباتی که همتی در آن کمتر از ۲ و نیم میلیون رای آورد و پس از آن بعد از سال‌ها برای تدریس به دانشگاه تهران بازگشت.

عکس: ساسان تولکی

جمع ادبیاتی‌های ایران؛ در این تصویر مصدق، هوشنگ گلشیری، اخوان ثالث و سپانلو دیده می‌شوند.

برگرفته از کتاب «آواز چوگر» نوشته محمدرضا محمدی آملی.

قاب نوستالژی ۱ احمدآباد آبادان - بین یک - اوایل دهه ۴۰

قاب تاریخ ۸ تصویری از جلسه مدیران فرهنگی در دهه ۱۶۰؛ این تصویر متعلق به جلسه هماهنگی روابط عمومی‌ها با حضور مصطفی تاجزاده به میزبانی روابط عمومی وزارت نفت در سال ۱۳۶۵ است. از چپ: سید محمد صفحی - مدیر روابط عمومی وزارت نفت، مهدی سعیدی‌الاکرین - مدیر روابط عمومی مجلس، مصطفی تاجزاده - معاون وزیر ارشاد و رئیس دبیرخانه هماهنگی تبلیغات دولت مصطفی برزگر (مرحوم) - مدیر روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد محل برگزاری؛ باشگاه شرکت نفت خیابان شریعتی. (انتخاب)

عکس: ساسان تولکی

اهمیت خواب کافی در ماه رمضان

برای حفظ انرژی

مهنز امینی فلوشیپ بهداشت خواب با اشاره به اینکه در ماه رمضان، تغییر در رژیم غذایی و ساعت‌های خواب می‌تواند تأثیرات قابل توجهی بر کیفیت خواب داشته باشد، گفت: تغییرات ساعت خواب، خواب ناکافی، مصرف غذاهای سنگین و چرب در افطار، استرس و اضطراب ناشی از فعالیت روزانه، بیداری در ساعات مختلف شب برای سحر و افطار، خواب را مختل کرده و منجر به احساس خستگی در طول روز می‌شود. خواب کافی نقش مهمی در بهبود سیستم ایمنی بدن و مقاومت بدن در برابر بیماری‌ها، بهبود تمرکز و عملکرد، تنظیم روحیه و کاهش استرس، دارد. از همین رو رعایت نکات برای بهبود خواب روزه داران از اهمیت بالایی برخوردار است. ایجاد یک برنامه زمانی منظم برای خواب و سحر به روزه‌داران کمک می‌کند تا خواب کافی داشته باشند. از همین رو بهتر است سعی کنند تا حد امکان در ساعات مشخصی به خواب بروند و بیدار شوند. انتخاب غذاهای سبک و سالم در افطار و سحر می‌تواند به بهبود کیفیت خواب کمک کند. میوه‌ها، سبزیجات و پروتئین‌های کم‌چرب انتخاب‌های بهتری هستند. علاوه بر این مصرف کافئین و قند در ساعات پایانی روز می‌تواند خواب را مختل کند. بهتر است از نوشیدنی‌های کافئین‌دار در بعدازظهر و شب خودداری شود. محیط خواب باید خنک، تاریک و بی‌صدا باشد و استفاده از پرده‌های تیره و کم کردن نور می‌تواند کیفیت خواب را افزایش دهد. همچنین تمرین‌های آرامش‌بخش مانند تنفس عمیق و مدیتیشن می‌تواند به کاهش استرس و بهبود خواب کمک کند.

سحری چی بخوریم ضعف نکنیم؟

برای اینکه در طول روز، دچار ضعف نشوید، هنگام سحری باید غذاهایی را انتخاب کنید که تعادل بدن شما را حفظ کرده و معده را دچار مشکل نکند. میوه‌ها و سبزیجات، مواد معدنی و ویتامین‌های زیادی دارند که به تأمین انرژی روزانه افراد کمک می‌کنند. به علاوه در کنار نوشیدن آب، راه دیگری برای تأمین آب مورد نیاز بدن، هستند. میوه‌هایی مانند هندوانه، توت فرنگی، هلو، پرتقال، خیار و سبزیجاتی مانند کاهو، اسفناج و کرفس به تأمین آب بدن کمک زیادی می‌کنند. می‌توانید با درست کردن یک سالاد همه این میوه‌ها و سبزیجاتی که نام برده شد را در کنار یکدیگر نوش جان کنید و از تمام فواید آنها لذت ببرید. نان‌های سبوس‌دار، سرشار از فیبر هستند و باعث می‌شوند که قند خون به تدریج افزایش یابد. این امر، از افت ناگهانی قند خون و احساس ضعف در طول روز جلوگیری می‌کند. برنج قهوه‌ای نیز نسبت به برنج سفید، فیبر بیشتری دارد و دیرتر هضم می‌شود. این امر، باعث می‌شود که انرژی پایدارتری در طول روز داشته باشید. همچنین پروتئین‌ها نقش بسیار حیاتی در رفع گرسنگی و احساس سیری بیشتر دارند. (دکتر کرمانی)

طراح: حمیدرضا محمدرضا ضایی

جدول و سرگرمی

جدول کلمات متقاطع

۱۵ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

عمودی

۱- وعده‌گاه - کتاب حضرت داوود(ع) - پیوند زناشویی
 ۲- از ورزش‌های قدرتی - میوه‌ای از نوع خربزه
 ۳- نام ترکی - دریاچه‌ای در روسیه - شهری در استان خراسان شمالی
 ۴- یافتنی در معدن - جوانمرد - از جزایر اندونزی - حرف پیروزی
 ۵- تاخیر - چاره و علاج - ضربه سر در فوتبال - وقت معین
 ۶- علم آموختن - صادق
 ۷- تپه تاریخی نقره - تحمل و تاب - سیاه‌پوست
 ۸- اصطلاحی در عکاسی - قیمتی و نفیس - به دریا می‌ریزد
 ۹- ملاحظ و زیبایی - کشتی بان - صفت بچه‌ها
 ۱۰- مادر حضرت موسی(ع) - محمل
 ۱۱- نوعی ساعت - زائو ترسان - مادر ترکی - نوبت کاری
 ۱۲- پاسخ به جدول - سرما خوردگی - خرید و فروش - قلعه حکومتی
 ۱۳- فر و شکوه - چوب بند - غرور و تکبر
 ۱۴- متعارف و معمول - عصر حجر
 ۱۵- قسمتی از زمان - واژه و لغت - برادران مخترع سینما

توضیح

کلماتی که بر اساس تعداد حرف دسته‌بندی شده‌اند باید در جای مناسب خود در جدول قرار گیرند. شما باید با توجه به راهنمای جدول که برایتان قرار داده‌ایم؛ جای لغات را حدس بزنید و در جدول جایگذاری نمایید.

حرفی ۴: آبن زن، آشنا، رستن، سراغ، وقتی، وهله، هاتف، یوسف، سیمیا
حرفی ۵: آتاشه، انفاس، بار کش، رشیدا، یالان، زیارت، ساسات، سرکار، سیاهی، ویتنام
حرفی ۷: نادار، تفاوت، انواع، وجهت، یالان، جان‌گرفتن، سرافکندن، فرهنگسرا، کهنه سوار
حرفی ۸: آکیاتان، پیشخدمت، سرافکندن، فرهنگسرا، کهنه سوار، ویتنام

سودوکو

سودوکوی سامورایی با نام سودوکوی ۵ تایی، ۵ قلو یا تو در تو نیز شناخته می‌شود. ترکیب دو تایی و سه تایی از این نوع سودوکو نیز مرسوم است اما نوع ۵ در ۵ دارای جذابیت بیشتری است. در این نوع سودوکو یک مربع ۹ در ۹ در وسط قرار دارد و با چهار مربع ۹ در ۹ دیگر در ارتباط است. هر جدول سودوکو دارای اعداد اولیه مربوط به خود است اما نکته اصلی اینجاست که هیچ یک از جدول‌های سودوکو به تنهایی حل نمی‌شوند. برای حل سودوکوی سامورایی باید اعدادی را در هر جدول سودوکو بدست بیاورید، در اینصورت برخی از این اعداد با مربع میانی مشترک خواهند شد و سبب مشخص شدن اعدادی در مربع میانی می‌شوند. همین روند باید به طور مستمر ادامه یابد تا از هر جدول سودوکو عددی پیدا شود.

قانون سودوکوی معمولی تنها راه حل سودوکوی سامورایی است. دقت کنید سودوکوی سامورایی نیز تنها دارای یک جواب منحصر به فرد است.

پاسخ‌های شماره قبل

جدول کلمات متقاطع: ۱. ک، ۲. س، ۳. ش، ۴. ف، ۵. س

عمودی: ۱. وعده‌گاه، ۲. میوه‌ای از نوع خربزه، ۳. نام ترکی، ۴. یافتنی در معدن، ۵. تاخیر، ۶. علم آموختن، ۷. تپه تاریخی نقره، ۸. اصطلاحی در عکاسی، ۹. ملاحظ و زیبایی، ۱۰. مادر حضرت موسی، ۱۱. نوعی ساعت، ۱۲. پاسخ به جدول، ۱۳. فر و شکوه، ۱۴. متعارف و معمول، ۱۵. قسمتی از زمان

سودوکو: ۱. ک، ۲. س، ۳. ش، ۴. ف، ۵. س